

Jaarverslag Leerplicht

2022 - 2023

Begrippen- en afkortingenlijst

absoluut verzuim	Een leer- of kwalificatieplichtig(e) kind of jongere staat niet ingeschreven op school en overtreedt daarmee de Leerplichtwet.
BNC	Bernard Nieuwentijt College
CARel	Het nieuwe jongeren volgsysteem voor leerplichtambtenaren
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs
Kwalificatieplicht	verlengde leerplicht. Jongeren zijn verplicht tot hun 18 ^e verjaardag onderwijs te volgen als ze nog geen startkwalificatie hebben.
lpw	Leerplichtwet 1969
luxe verzuim	spijbelen rondom de schoolvakanties
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
po	primair onderwijs
relatief verzuim	Een kind of jongere is wel ingeschreven op school, maar is afwezig tijdens les- of praktijktijd (geoorloofd: ziekte; ongeoorloofd: spijbelen)
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
sbo	Speciaal basisonderwijs. Het speciaal basisonderwijs is voor kinderen die zich in het reguliere onderwijs niet optimaal ontwikkelen. Vaak is er sprake van lichte problematiek zoals concentratieproblemen. signaalverzuim spijbelen vanwege problemen op school of thuis Startkwalificatie diploma havo, vwo of mbo niveau 2
so	Speciaal onderwijs. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een lichamelijke, zintuigelijke of verstandelijke beperking en voor leerlingen met psychische of gedragsproblemen. Het so onderscheidt verschillende clusters van problematiek.
thuiszitter	Een thuiszitter is een leer- of kwalificatieplichtig(e) kind dat of jongere die meer dan vier weken niet naar school gaat zonder geldige reden en hier geen ontheffing of vrijstelling voor heeft vanuit de leerplicht.
vavo	voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
vo	voortgezet onderwijs
vso	voortgezet speciaal onderwijs
vsv	Voortijdig schoolverlater. Een jongere tussen de 12 en 23 jaar die niet op een school ingeschreven staat én geen startkwalificatie heeft.
vwo	voortgezet wetenschappelijk onderwijs

Inleiding

Alle kinderen en jongeren tussen 5 en 16 jaar zijn leerplichtig. Leerlingen die op 16-jarige leeftijd nog geen startkwalificatie hebben gehaald zijn kwalificatieplichtig (verlengde leerplicht). Deze kwalificatieplicht geldt echter niet voor jongeren die praktijkonderwijs gevolgd hebben of onderwijs hebben gevolgd in de uitstroomprofielen arbeidsmarktgericht of dagbesteding op het voortgezet speciaal onderwijs. Leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar hoeven niet meer verplicht naar school. Een leerling tussen de 18 en 23 jaar die van school gaat zonder startkwalificatie moet echter wel door de school gemeld worden bij de gemeente. Deze meldingen komen vervolgens bij het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt terecht.

In de gemeente Waterland controleren twee leerplichtambtenaren of de Leerplichtwet wordt nageleefd. Als leerlingen meer dan 16 uur in 4 weken missen is de school verplicht hier melding van te maken. Deze meldingen komen vervolgens bij de leerplichtambtenaren terecht. Afhankelijk van het soort verzuim ondernemen de leerplichtambtenaren verschillende acties (adviseren, bemiddelen of handhaven). Het voorkomen van meldingen is echter ook een belangrijke taak van de leerplichtambtenaren.

Het volgen van onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren en voor het verwerven van een plek in de maatschappij. Schoolverzuim heeft altijd een achterliggende reden en ontstaat vaak bij problemen in de school- of thuissituatie. Onze leerplichtambtenaren werken dan ook actief met ketenpartners binnen en buiten de gemeente om zo vroeg mogelijk in te kunnen grijpen als er signalen van zorg zijn.

In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van aantallen leerlingen in de gemeente Waterland. Daarnaast worden de cijfers met betrekking tot schoolverzuim, vrijstellingen en voortijdig schoolverlaten weergegeven en wordt de inzet van de leerplichtambtenaren hierop beschreven.

In het huidige schooljaar stond de overgang naar een nieuwe applicatie genaamd CAREl gepland voor de leerplichtambtenaren. Als gevolg van externe omstandigheden is deze overgang echter uitgesteld tot na de kerstvakantie. Ofschoon we inmiddels operationeel zijn, heeft de implementatie geleid tot het verlies van gegevens, veroorzaakt door het gebruik van een verouderd systeem in het verleden. De verwerking van resultaten en tellingen heeft op een alternatieve wijze plaatsgevonden, wat tot mogelijke discrepanties in de cijfers ten opzichte van voorgaande jaren heeft geleid. Wij achten het waarschijnlijk dat het in het komende jaar aanzienlijk eenvoudiger zal zijn om de cijfermatige data uit het systeem te trekken.

1. Aantallen leerlingen

Leerplichtambtenaren controleren of kinderen ook echt naar school gaan. De kinderen uit de gemeente Waterland gaan naar verschillende scholen binnen en buiten de gemeente. Soms omdat het onderwijstype (bijv. vwo) niet in Waterland wordt aangeboden, soms omdat een kind extra ondersteuning nodig heeft (bijv. sbo). De leerplichtambtenaren hebben nauw contact met verschillende scholen binnen de gemeente en voeren daar preventieve gesprekken voor kinderen uit Waterland zelf, maar ook voor kinderen uit de regio die hier naar school gaan. In de tabellen 1.1 en 1.3 wordt daarom een overzicht gegeven van de kinderen die naar schoolgaan binnen de gemeentegrenzen. De tabellen 1.2 en 1.4 laten zien waar de Waterlandse kinderen en jongeren buiten Waterland naartoe gaan.

1.1 Aantal leerlingen op basisscholen in Waterland

School	2022-2023 (1-10 2022)	2021-2022 (1-1-2021)	2020-2021 (1-1-2020)	2019-2020 (1-10-2019)
St. Sebastianus	62	61	58	59
De Rietlanden	81	98	101	103
De Blauwe Ster	246	244	237	225
De Binnendijk	122	127	138	142
v. Randwijk	147	154	147	140
De Fuut	94	88	90	101
De Havenridders	253	276	292	301
De Overhaal	73	83	80	74
De Gouwzee	211	228	237	226
De Verwondering	103	106	100	109
Totaal	1392	1465	1480	1480

1.2 Aantal leerlingen primair en speciaal onderwijs schoolgaand in en buiten Waterland

	Basis onderwijs	Speciaal Basis- Onderwijs	Speciaal Onderwijs	Voortgezet Speciaal Onderwijs	Totaal Woonachtig in Waterland	Schoolgaand Buiten Gemeente	Schoolgaand In Gemeente
2022-2023	1458	28	22	19	1527	189	1392
2021-2022	1483	23	19	19	1544	136	1465
2020-2021	1488	23	18	19	1548	144	1480
2019-2020	1404	32	17	17	1548	144	1480

Bron: DUO Onderwijsdata

Toelichting tabel 1.2

In de gemeente wonen 1527 kinderen die naar het primair onderwijs of vso gaan. Er gaan 1458 kinderen naar het reguliere basisonderwijs, waarvan 1392 kinderen naar een school in de gemeente Waterland gaan. 189 kinderen gaan naar een school buiten de gemeente. Van deze 189 kinderen gaan 69 kinderen met een speciale indicatie naar het sbo, so of vso. De andere kinderen die buiten de gemeente naar school gaan doen dit meestal vanwege een

bepaalde richting of vorm van onderwijs, bijv. Vrije School, Dalton of levensbeschouwelijke overtuiging.

1.3 Aantal leerlingen voortgezet onderwijs schoolgaand in Waterland

Schooljaar	Bernard Nieuwentijt College (BNC)
2022-2023	313
2021-2022	298
2020-2021	340
2019-2020	320

Bron: DUO Onderwijsdata

1.4 Aantal leerlingen voortgezet onderwijs schoolgaand in en buiten Waterland

Plaats	Aantal	Hoeveel vestigingen
Waterland	115	BNC
Amsterdam	482	43
Edam-Volendam	151	2
Purmerend	231	2
Hoorn	61	7
Overig	9	8
Totaal	1049	61

Bron: DUO Onderwijsdata

Toelichting leerlingen vo (tabel 1.3 en 1.4)

In schooljaar 2021-2022 waren er 1049 jongeren woonachtig die naar het voortgezet onderwijs gingen. Deze jongeren bezoeken 61 verschillende scholen in de gemeente en daarbuiten. Er zijn 115 jongeren uit de gemeente die naar het Bernard Nieuwentijt College (BNC) gaan. Deze school heeft een regionale functie met leerlingen afkomstig uit omringende gemeenten als Landsmeer, Purmerend, Amsterdam en Edam-Volendam.

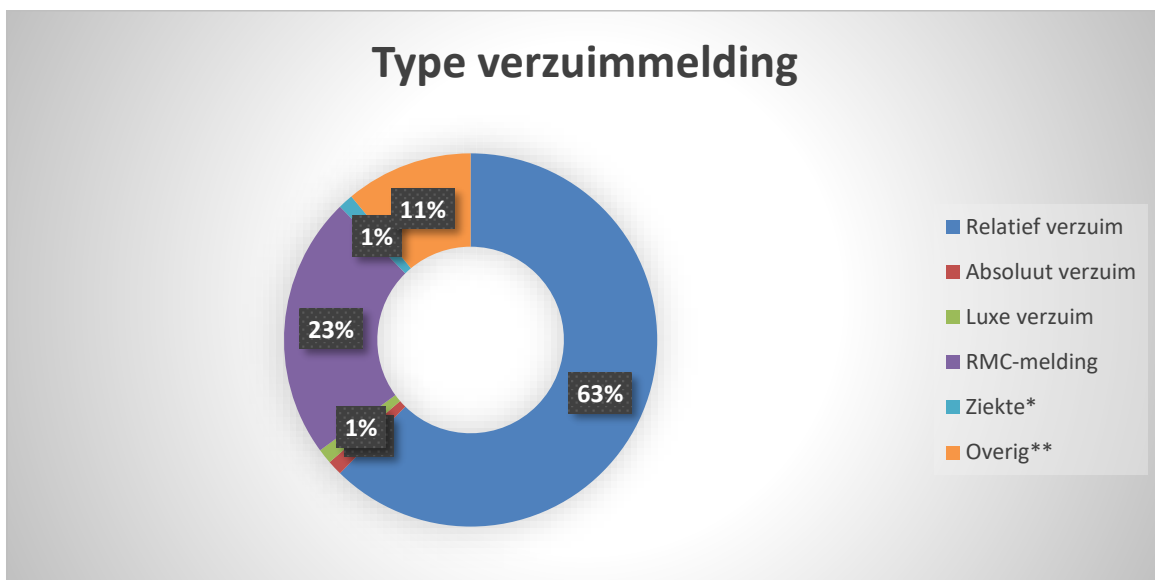
2 Schoolverzuim en vrijstellingen

Scholen hebben wettelijke verantwoordelijkheid om elke type schoolverzuim te melden bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin de betreffende leerling verblijft. Gedurende het schooljaar 2021-2022 is vastgesteld dat het aantal verzuimmeldingen is toegenomen in vergelijking met de twee voorgaande jaren. Tijdens het schooljaar 2022-2023 zijn de aantallen nagenoeg onveranderd gebleven. Deze situatie kan hoofdzakelijk worden toegeschreven aan de invloed van de lockdowns.

De leerplichtwet hanteert een onderscheid tussen diverse soorten verzuim, namelijk absoluut verzuim en relatief verzuim. Bij absoluut verzuim is er geen inschrijving bij een school of instelling, en ontbreekt de vrijstelling van de inschrijvingsverplichting voor een school. Bij relatief verzuim is er wel een inschrijving, maar is de leerling gedurende een bepaalde periode afwezig. luxe verzuim, een variant van relatief verzuim, omvat afwezigheid rondom schoolvakanties. Hierbinnen worden onderscheid gemaakt tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Regelmatig te laat komen valt onder ongeoorloofd verzuim, afwezigheid door ziekte is geoorloofd verzuim. Enkel ongeoorloofd verzuim wordt door de leerplichtambtenaar opgepakt. In deze paragraaf worden de aantallen meldingen van verzuim weergegeven, evenals hoe deze meldingen zijn behandeld en afgehandeld door de leerplichtambtenaren.

2.1 Overzicht verzuimmeldingen

Gedurende het schooljaar 2022-2023 zijn er in totaal 158 meldingen van verzuim geregistreerd, waarvan 35 meldingen onder RMC-melding.

Aantal verzuimmeldingen 2022-2023: 158

Type meldingen m.b.t. tot verzuim in vergelijking met voorgaande schooljaren

Type melding	Aantal 2019-2020	Aantal 2020-2021	Aantal 2021-2022	Aantal 2022-2023
Relatief verzuim	47	58	73	96
Absoluut verzuim	8	3	3	2
Luxe verzuim	4	2	1	2
RMC-melding	36	29	45	35
Ziekte*	2	5	4	2
Overig**	15	24	20	17
Totaal	113	124	146	158

**Ziekte is geoorloofd verzuim en valt daarmee eigenlijk niet onder de verzuimmeldingen. Hier is sprake van een thuiszitterssituatie; de leerling staat ingeschreven, maar gaat vanwege (langdurige) ziekte niet naar school.*

***Overige meldingen zijn meldingen die gedaan zijn om de preventieve gesprekken een wettelijk grondslag te geven (zie hiervoor paragraaf 2.5)*

Uit de bovenstaande tabel blijkt een opmerkelijke toename in het aantal meldingen van relatief verzuim. Deze stijging kan worden verklaard door de invloed van de lockdowns. Onderzoek van het Nederlands Jeugdinstituut heeft aangetoond dat online onderwijs tijdens de lockdowns de motivatie van jongeren negatief heeft beïnvloed. Het onderwijs bood minder ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en er waren beperktere stagekansen beschikbaar. Een andere reden voor deze stijging heeft te maken met de nawerking van de pandemie, die het mentale en psychologische welzijn van jongeren heeft aangetast. Dit patroon wordt bevestigd door de signalen die leerplichtambtenaren in de regio ontvangen. Bovendien komt uit gesprekken naar voren dat de overvloed aan online open dagen tijdens de lockdowns heeft bijgedragen aan verkeerde studiekeuzes bij jongeren.

Hoewel deze stijging in eerste instantie zorgwekkend lijkt, is dit echter niet het geval. Het aantal HALT-afdoeningen is in vergelijking met het vorige schooljaar gelijk gebleven. Bovendien heeft deze toename indirect positieve resultaten opgeleverd. Dankzij inspanningen om de zichtbaarheid van leerplichtambtenaren te vergroten, weten scholen onze ambtenaren beter te bereiken. Dit vertaalt zich niet alleen in cijfers, maar heeft er ook toe geleid dat leerplichtambtenaren eerder bij situaties betrokken worden. Voorheen werd de leerplichtambtenaar pas in een later stadium ingeschakeld, wat weinig tot geen ruimte liet voor effectieve interventie.

Ondanks de stijging van het relatieve verzuim, blijkt duidelijk uit de gegevens dat de aantallen voor absoluut verzuim, ziekteverzuim en overige vormen van verzuim zijn afgenomen. Dit is het resultaat van de inspanningen en zichtbaarheid van leerplichtambtenaren gedurende het afgelopen jaar.

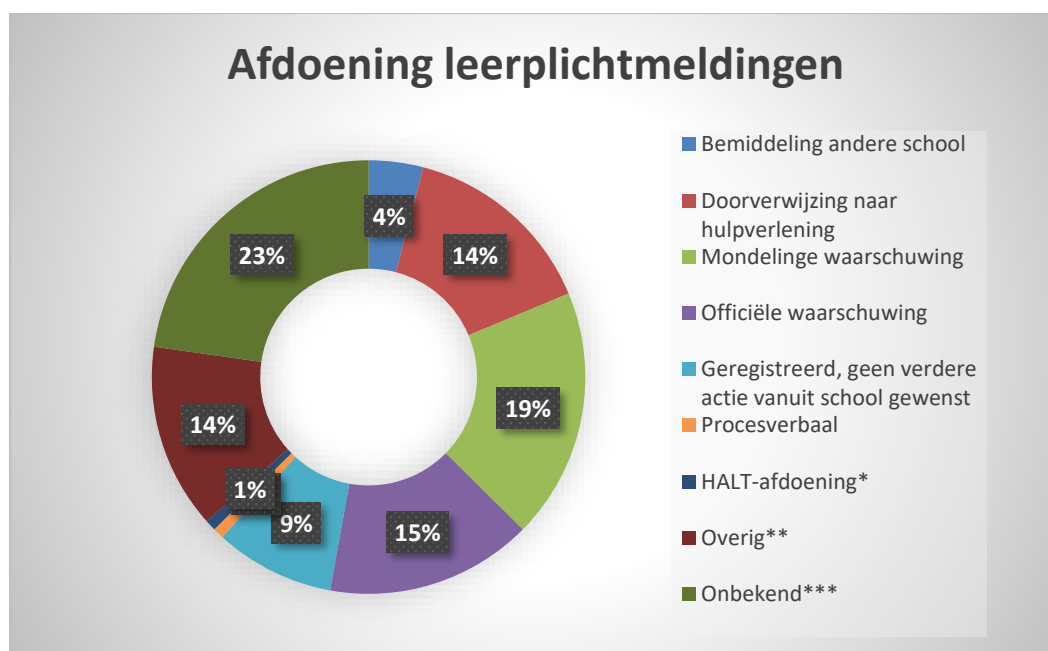
Het overige verzuim vindt zijn oorsprong in preventieve gesprekken binnen het voortgezet onderwijs in Waterland. Dit wordt nader besproken in paragraaf 2.5.

Ook is er sprake van een afname in RMC-meldingen, die nader worden besproken in paragraaf 2.3.

2.2 Afdoening leerplichtmeldingen

Om het 'volgen van onderwijs' te bevorderen voor een zo groot mogelijk aantal kinderen en jongeren, is een gecoördineerde inzet van betrokken partners binnen het sociaal domein en/of jeugdstrafrechtketen (zoals scholen, gemeente, Halt, politie, Team Jeugd, Inspectie van Onderwijs) noodzakelijk. De leerplichtambtenaar speelt hier in een centrale rol en zorgt voor een doelmatige opvolging van verzuimmeldingen, in samenspraak met de diverse ketenpartners. Afhankelijk van de onderliggende redenen en de aard van het verzuim kunnen diverse trajecten worden bewandeld. Soms volstaat een waarschuwing, terwijl in andere gevallen meer ondersteuning en inzet van ketenpartners vereist is. Het herstel en de begeleiding naar een passend onderwijsprogramma blijven altijd centraal voor de leerplichtambtenaren.

Zoals eerder vermeld, heeft de overgang naar een nieuw systeem geleid tot onbetrouwbare cijfers. Helaas kunnen de exacte aantallen van afhandelingen van leerplichtmeldingen niet volledig worden achterhaald. Om die reden zijn de aantallen waarvan de herkomst niet te achterhalen is aangeduid als 'onbekend'.

Totaal verzuimmeldingen: 123

Afdoening leerplichtmeldingen / maatregelen

Afdoening	Aantal
Bemiddeling andere school	5
Doorverwijzing naar hulpverlening	18
Mondelinge waarschuwing	23
Officiële waarschuwing	19
Geregistreerd, geen verdere actie vanuit school gewenst	11
Proces verbaal	1
HALT-afdoening*	1
Overig **	17
Onbekend***	28
Totaal	123

**Er is dit schooljaar slechts één Halt-verwijzing geweest. De leerplichtambtenaar heeft afhandeling van de verwijzing gemonitord.*

*** Preventieve gesprekken gevoerd door onze leerplichtambtenaren*

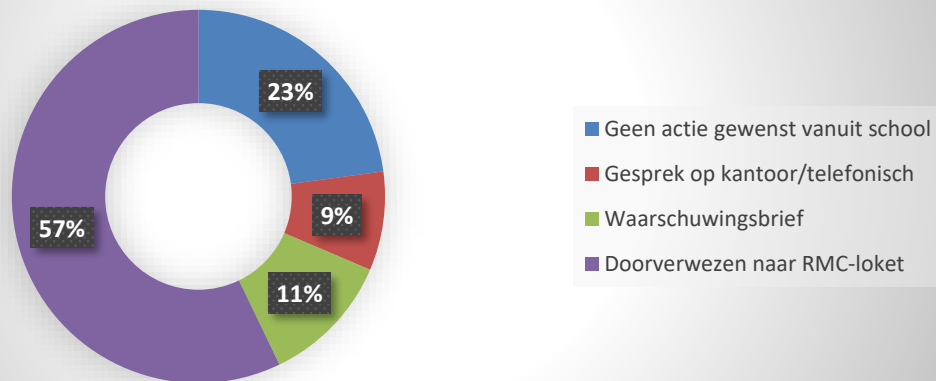
****Aantallen waarvan de herkomst niet te achterhalen zijn*

2.3 Afdoening RMC-meldingen

Een leerling tussen de 18 en 23 jaar die van school gaat zonder startkwalificatie, wordt door de school gemeld bij de gemeente. Deze meldingen worden vervolgens doorgestuurd naar het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Het RMC biedt deze jongeren ondersteuning bij het zoeken naar een nieuwe opleiding of een combinatie van werk en leren. De gemeente en het RMC-medewerkers volgen deze jongeren tot de leeftijd van 23 jaar of totdat zij een startkwalificatie behalen. In het schooljaar 2021-2022 zijn er 45 RMC-meldingen geregistreerd. Dit schooljaar is dit aantal gedaald naar 35. Deze daling is met name te danken aan de verhoogde zichtbaarheid van leerplicht en de succesvolle samenwerking met de RMC-medewerkers.

De onderstaande grafieken en tabellen tonen de manier waarop de RMC-meldingen zijn afgehandeld door de leerplichtambtenaren. Een aanzienlijk deel van de meldingen is doorverwezen naar het RMC-loket in Purmerend. Dit zijn de meldingen waarvan de school verzoekt om meer actieve interventie ten behoeve van de jongeren te inzetten. Als er geen actie vanuit de school nodig is, betekent dit dat de school geen hulp of ondersteuning van leerplicht nodig heeft. Het is echter wel een wettelijk verplichting voor de school om via DUO te melden dat er sprake is van verzuim. Op deze manier kan leerplicht monitoren of een leerling herhaaldelijk excessief verzuimt of wordt gemeld. Het afgelopen jaar wat dit in geen enkel van de gemelde gevallen van toepassing.

Afdoening RMC-meldingen

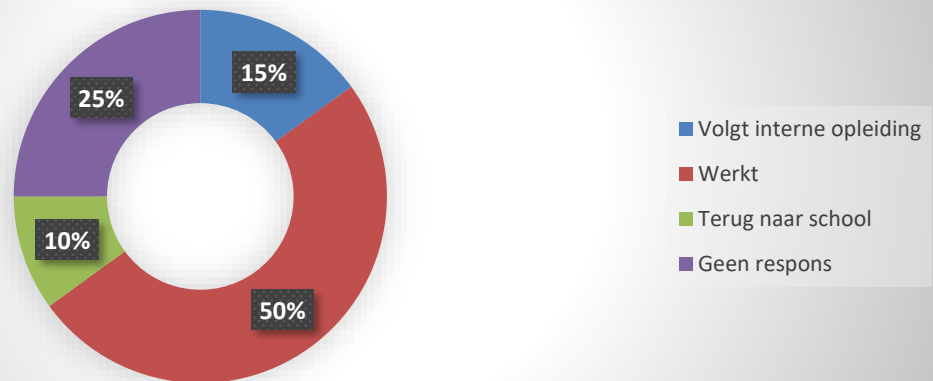

Totaal RMC-meldingen: 35

Afdoening	Aantal
Geen actie gewenst vanuit school	8
Gesprek op kantoor/telefonisch	3
Waarschuwingbrief	4
Doorwezen naar RMC-loket	20
Totaal	35

Maandelijks ontvangen we vanuit gemeente Purmerend een update om de voortgang te volgen van jongeren die zijn doorverwezen naar het RMC-loket. Ondanks de inzet en begeleiding vanuit het RMC kiezen de meeste jongeren ervoor om te gaan werken. Een deel volgt een interne opleiding via hun werkgever, en slechts een klein percentage keert terug naar school. In de onderstaande grafiek is zichtbaar hoe de RMC-loket de meldingen hebben afgehandeld.

Afhandeling meldingen bij RMC-loket

Totaal RMC-meldingen doorverwezen naar RMC-loket: 20

Afdoening	Aantal
Volgt interne opleiding	3
Werkt	10
Terug naar school	2
Geen respons	5
Totaal	20

2.4 Vrijstellingen en thuiszitters

Artikel 5 van de Leerplichtwet (LPW) bepaalt de omstandigheden waarin ouders in aanmerking kunnen komen voor een vrijstelling van de inschrijvingsplicht. Een vrijstelling van de inschrijvingsplicht wordt verleend wanneer hun kind om lichamelijke of psychische redenen niet in staat is om onderwijs te volgen (5a), of wanneer ouders aanzienlijke bedenkingen hebben tegen de onderwijsrichting (5b). Eveneens komen ouders in aanmerking voor een vrijstelling van de inschrijvingsplicht wanneer hun kind als leerling staat ingeschreven bij een school in het buitenland en deze school regelmatig bezoekt (5c).

Een vrijstelling van de inschrijvingsplicht bij jongeren die onder de kwalificatieplicht vallen, kan voor een bepaalde periode worden toegekend als de jongere aantoont dat hij/zij op alternatieve wijze voldoende onderwijs geniet. Dit betreft vaak jongeren die vastlopen in regulier onderwijs of een onjuiste opleidingskeuze hebben gemaakt in het mbo. Voor deze jongeren wordt tijdens het schooljaar naar alternatieve oplossingen gezocht, zoals stages of leer-werkplekken.

Voor jongeren die een verkeerde opleidingskeuze hebben gemaakt in het mbo en die niet langer gemotiveerd zijn om hun huidige opleiding af te ronden, kan een beroep worden gedaan op artikel 11 onder g van de LPW. Dit artikel biedt de mogelijkheid om wegens gewichtige omstandigheden een tijdelijke vrijstelling voor geregeld schoolbezoek te verkrijgen. Dit impliceert dat de jongere tijdelijk toestemming krijgt om te werken in plaats van onderwijs te volgen, tot aan de aanvang van hun nieuwe opleiding. Doorgaans is dit voor een kortere periode, gezien het mbo meerdere startmomenten per schooljaar kent. Gedurende dit schooljaar is er geen beroep gedaan op dit artikel, en daarom wordt dit onderwerp niet verder besproken.

Verlofaanvragen tot en met 10 schooldagen worden beoordeeld door de schooldirecteur. Verlofaanvragen van 10 schooldagen of langer worden beoordeeld door de leerplichtambtenaar. Binnen de gemeente Waterland hebben ouders van 18 jongeren een vrijstelling verkregen. Hiermee zijn de aantallen gelijk gebleven.

Vrijstellingen

Vrijstelling	Aantal
Vrijstelling artikel 5 sub a (lichamelijke of psychische ongeschiktheid om tot een school te worden toegelaten)	5
Vrijstelling artikel 5 sub b (overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen/instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden)	1
Vrijstelling artikel 5 sub c (bezoek van een onderwijsinstelling buiten Nederland).	12
Totaal	18

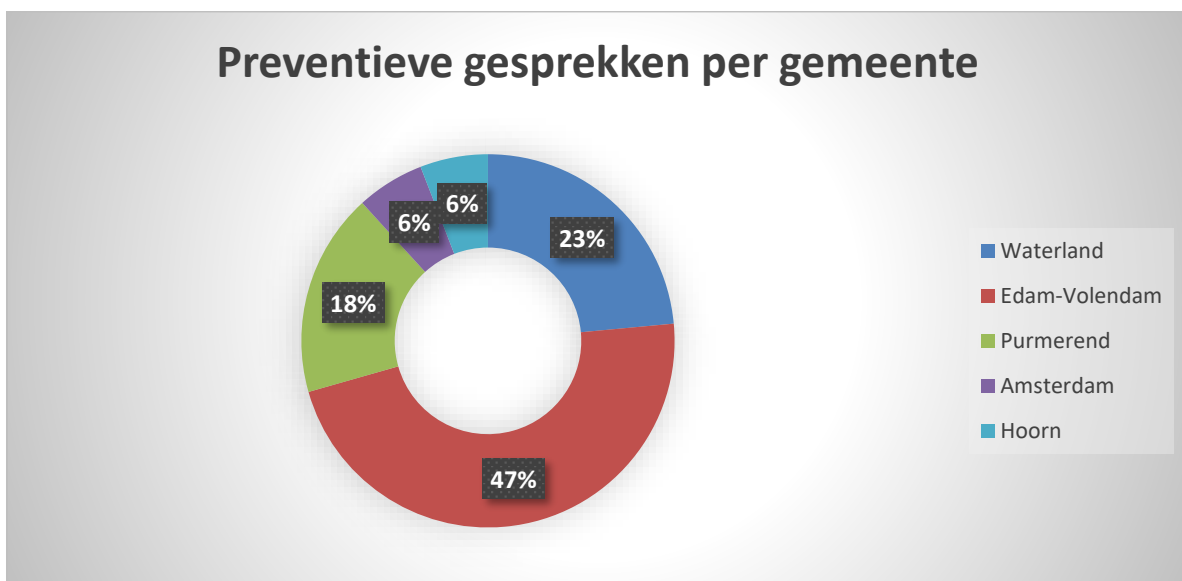
In het schooljaar 2021-2022 was een duidelijke toename te constateren in het aantal verleende vrijstellingen, vooral onder Artikel 5 sub c. Deze toename wordt toegeschreven aan de ervaring van ouders tijdens het online onderwijs tijdens de lockdown, waaruit bleek dat het mogelijk is om gedurende langere tijd het onderwijs op alternatieve wijze te organiseren en reizen te ondernemen. De aantallen voor het huidige schooljaar vertonen geen verandering. We anticiperen echter op een bescheiden toename van deze aantallen in de komende periode. We verwachten echter een lichte toename van deze aantallen in de komende periode/schooljaar.

2.5 Preventieve aanpak schoolverzuim

Scholen zijn wettelijk verplicht om alle vormen van schoolverzuim te rapporteren aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling. Het voorkomen van verzuimmeldingen vormt echter een primair doel van de leerplichtambtenaren in de gemeente Waterland. Structureel verzuim kan namelijk een voorbode zijn van ernstige gedragsproblemen en leidt niet zelden tot criminaliteit. Daarnaast kan schoolverzuim voortijdige schooluitval voorspellen, wat jongeren zonder diploma of startkwalificatie voor de arbeidsmarkt achterlaat en leidt tot werkloosheid of uitkeringsafhankelijkheid. Vroegtijdig bij verzuimsignalen is essentieel. In dit kader voeren onze leerplichtambtenaren preventieve gesprekken nog voordat een officiële verzuimmelding vereist is. In dergelijke gevallen waar zorg bestaat over de ontwikkeling van de jongere, kunnen scholen deze leerlingen melden via de rubriek 'overig verzuim' in het DUO-loket.

Afgelopen schooljaar hebben onze leerplichtambtenaren preventieve verzuimspreekuren gehouden op het Bernard Nieuwentijt College (BNC) in Monnickendam. Deze vooruitziende spreekuren dienen ter voorkoming van verdere absentie. Tijdens deze gesprekken geven de leerplichtambtenaren onder andere aan welke consequenties kunnen volgen als het verzuim aanhoudt. Deze persoonlijke aanpak creëert kortere communicatielijnen tussen de jongere, ouders, school en de leerplichtambtenaar. Tevens spreken de leerplichtambtenaren op het Bernard Nieuwentijt College leerlingen aan die buiten de gemeente wonen. Indien aanvullende stappen vereist zijn, nemen zij contact op met de leerplichtambtenaar of de jeugdconsulent van de woongemeente. Op scholen buiten onze gemeente vinden besprekingen plaats voor leerlingen afkomstig uit Waterland. Vorig schooljaar was er specifieke aandacht om de feedback van andere gemeenten naar onze gemeente te verbeteren. Dit heeft het doel dat onze leerplichtambtenaren, indien nodig, aanvullende acties kunnen ondernemen. Gedurende het afgelopen schooljaar hebben we in totaal 12 terugkoppelingen ontvangen van andere gemeenten. Deze aanpak heeft geresulteerd in een betere samenwerking en effectieve coördinatie tussen leerplichtambtenaren.

In vergelijking met 2021-2022 vertonen de resultaten van het huidige schooljaar een bescheiden daling. Het afgelopen jaar hebben onze leerplichtambtenaren aanzienlijke inspanningen geleverd binnen het voortgezet onderwijs in Waterland. De betrokkenheid van een leerplichtambtenaar is afhankelijk van de melding die door de school wordt gedaan. Deze meldingen worden vastgelegd door docenten en vervolgens ter beoordeling en mogelijk ingrijpen doorgestuurd naar de leerplichtambtenaar. Om deze samenwerking soepel te laten verlopen, hebben onze ambtenaren samen met het Bernard Nieuwentijt College het verzuimprotocol opnieuw doorgenomen en herzien. Dit herziene verzuimprotocol is vervolgens geïntroduceerd bij de docenten. Deze doelgerichte samenwerking en duidelijke afspraken hebben geleid tot minder meldingen en vrijwel geen herhaalde meldingen.

Totaal preventieve gesprekken: 17

Preventieve gesprekken per gemeente

Gemeente	Aantal gesprekken
Waterland	4
Edam-Volendam	8
Purmerend	3
Amsterdam	1
Hoorn	1
Totaal	17

3 Voortijdig schoolverlaters

Een voortijdig schoolverlater (vsv'er) heeft zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Deze jongeren gaan om verschillende redenen te vroeg van school. Vaak is het een combinatie van oorzaken die bijdragen aan de schooluitval, zoals: een verkeerde studiekeuze, liever geld willen verdienen dan op school zitten, persoonlijke en geestelijke problemen of niet dezelfde verwachtingen over de opleiding tussen school en de leerling of student. Jongeren die zonder startkwalificatie gaan werken hebben een grotere kans hun baan (op latere leeftijd) te verliezen dan een medewerker met een diploma. En ze hebben vaker flexibele banen, waardoor ze ook als volwassene weinig inkomen hebben. Gemeenten hebben daarom een wettelijke taak om vsv tegen te gaan. Tot 18 jaar worden vsv'ers begeleid door de leerplichtambtenaar. Afhankelijk van het soort voortijdig schoolverlaten gaat dit vaak in samenwerking met school, ouders en het samenwerkingsverband.

Jongeren van 18 jaar en ouder die dreigen uit te vallen of reeds zijn uitgevallen, worden gemeld bij het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC) in Purmerend door de leerplichtambtenaar. Het RMC fungeert als hulpbron voor deze jongeren en helpt hen bij het zoeken naar passende opleidingsalternatieven of combinaties van werk en scholing. Deze jongeren worden door zowel de gemeente als het RMC begeleid tot de leeftijd van 23 jaar, of tot het moment waarop zij een startkwalificatie hebben behaald, zoals nader toegelicht in paragraaf 2.3.

In het schooljaar 2022-2023 werden binnen de gemeente Waterland 35 RMC-meldingen vastgesteld. Het landelijke overzicht van gegevens met betrekking tot voortijdig schoolverlaten wordt echter pas in februari gepubliceerd. Derhalve geeft dit jaarverslag inzicht in het aantal schoolverlaters gedurende het schooljaar 2021-2022. De hieronder weergegeven cijfers hebben betrekking op het voorgaande jaar in vergelijking met de overige cijfers in dit rapport en het eerder genoemde aantal van 35 RMC-meldingen.

3.1 Landelijke cijfers vsv 2021-2022

	deelnemers	vsv'ers	vsv%
voortgezet onderwijs	886.555	4368	0,49%
middelbaar beroepsonderwijs	397.315	25.217	6,35%
vavo	6148	657	10,14%
middelbaar beroepsonderwijs incl. vavo	403.463	25.874	6,01%
landelijk gemiddelde vsv	1.290.018	30.242	2,34%

De informatie uit de tabel hierboven is afkomstig van DUO.

3.2 Cijfers vsv 2020-2021 gemeente Waterland

In het schooljaar 2022-2023 had de gemeente Waterland, net zoals in het schooljaar 2021-2022, te maken met 24 voortijdige schoolverlaters. Hierbij is er geen verschil opgetreden, zoals te zien is in tabel 2. Van deze 24 vsv'ers waren er 5 afkomstig uit het voortgezet onderwijs (zie tabel 3) en 18 vsv'ers waren ingeschreven bij het middelbaar beroepsonderwijs (tabel 4). Tot nu toe zijn er geen tekenen van een stijgende trend.

De vsv'ers werden begeleid via het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Voor de resultaten van deze begeleiding verwijzen we naar paragraaf 2.3. Het is belangrijk op te merken dat de cijfers in paragraaf 2.3 betrekking hebben op het schooljaar 2022-2023. In datzelfde jaar zijn er in totaal 20 doorverwijzingen naar het RMC geweest. Hieruit lijkt het dat de cijfers stabiel zijn en geen verdere stijging laten zien. In het schooljaar 2022-2023 had de gemeente Waterland net zoals het schooljaar 2021-2022 24 voortijdig schoolverlaters, daar is geen verschil gekomen (zie tabel 2). Er zijn 5 vsv'ers afkomstig uit het vo (zie tabel 3) en 18 vsv'ers komen bij het mbo vandaan (tabel 4). Tot zo ver is er geen sprake van dreiging of stijging.

Tabel 2 Nieuwe vsv'ers RMC Waterland

Schooljaar	Deelnemers	vsv'ers	vsv%	Landelijk vsv%
2021-2022	1344	24	2,54%	2,34%
2020-2021	1342	24	1,79%	1,87%
2019-2020	1370	15	1,09%	1,72%
2018-2019	1348	21	1,56%	1,95%

Tabel 3 Nieuwe vsv'ers vo Waterland

Schooljaar	Deelnemers	vsv'ers	vsv%	Landelijk vsv%	Regio vsv%
2021-2022	1009	5	0,5%	0,49%	0,65%
2020-2021	1025	5	0,49%	0,42%	0,61%
2019-2020	1042	2	0,19%	0,40%	0,51%
2018-2019	1057	8	0,75%	0,48%	0,64%

Tabel 4 Nieuwe vsv'ers mbo Waterland

Schooljaar	Deelnemers	vsv'ers	vsv%	Landelijk vsv%	Regio vsv%
2021-2022	325	18	5,54%	6,35%	7,99%
2020-2021	317	19	5,99%	5,01%	5,92%
2019-2020	328	13	3,96%	4,67%	5,41%
2018-2019	291	13	4,4%	5,35%	7,46%